

Ugrabljeni kraljevič (Pravljica)

10.

Esmeraldovo skalnato bivališče je bilo med vsemi drugimi najlepše in največje.

Bilo je razdeljeno v kuhinjo, veliko spalno sobo in v shrambo, kamor je spravljal Esmeraldo nagrabljeni plen.

Stara, sključena ženska je sedela na nizkem stolu v kuhinji in krpalala umazane, zmečkane cunje. Bila je gospodinja Esmeraldova.

»Dobro jutro, donna Sabina, evo me spet! Pripeljal pa sem vam novega kavalirja, to pot princa. V družbi treh vam ne bo dolgčas.

S temi besedami je poglavar prestopil prag svojega doma in potisnil princa skozi vrata.

Gospodinja Sabina se je dvignila, sklenila roke, se čudila, zmajevala z glavo.

»Santa Marija, kako lep je ta gospodič!«

Princ se je zgrozil pri pogledu na grdo baburo. Pogledal je okrog sebe po temnem prostoru, ki bi naj bil kuhinja. Z zakajenega stropa je visel kotel, pod njim je bilo iz kamna zgrajeno ognjišče, na katerem je gorel ogenj.

Princ Fernando se je spomnil na neko pravljico o stari čarovnici, ki mu jo je včasih pravila dobra dojilja Clasida.

»Prav taka mora biti ona čarovnica, kakor ta babura,« je pomislil princ.

»Kako pa se počutita ona dva, gospodič in gospodična iz daljne

turške dežele? Ste jih že naučili pokorščine?«

»Oh, oh, to imam pokoro z njima! Malo me ubogata, malo! Pa dekle bi še bilo, ampak fant! In razumeti me nočeta. Med seboj pa se vedno pogovarjata v tujem jeziku.

V kotlu je prekipelo. Sabina je krevsala k ognjišču; z dolgo kuhalnico je mešala po kotlu.

»Tako bo zajutrak gotov, takoj. Se mi je kar zdelo, da pridete danes, señor Esmeraldo.«

»Pojdi tu notri,« je zapovedal Esmeraldo princu, odprl neka vrata, potisnil dečka notri in jih zaprl.

Princ se je znašel v velikem četrkotnem prostoru. Po vlažnih skalnatih stenah so visele najrazličnejše stvari, obleke, meči, pištole, podobe, preproge, vse v neredu.

V enem kotu je stala postelja, pregrnjena s težkim brokatom. V drugem kotu pa velik kup cunj. Svetloba je prihajala samo skozi malo okno, ki je bilo izdolbeno na sprednji steni skale.

V kotu sta čepela na cunjah deček in deklica, plašno zroč na vstopivšega princa.

Začudeni in molče so se gledali nekaj časa. Princu so šinile v glavo besede, ki jih je izgovoril Esmeraldo v kuhinji »o dveh sužnjih iz turške dežele.«

Kaj pa, če sta to onadva, ki jih je Esmeraldo ugrabil njegovemu očetu? Brez dvoma — ta dva morata biti!

Princ ni vedel, ali bi se smejal ali jokal od veselja. Z razprostrtima

rokama je hitel k neznancema, objel in poljubil vsakega posebej.

»Zdaj pa ne bom več sam, ker sem vaju našel. Ah, kako sem vesel! Poslušajta: jaz sem princ iz Toleda, sin mavriškega kneza dona Pedra. Kaj ne, turški sultan, prijatelj mojega očeta, vaju je podaril mojemu očetu. Toda hudobni Esmeraldo je napadel ladjo in vaju ugrabil. Zdaj pa vaju najdem tu! Ah, kakšna tolažba zame!«

In spet je princ objemal preplašenega dečka in deklico, ki sta mislila, da se je neznanemu gospodiču zmešalo.

Dečku je bilo okrog štirinajst let. Bil je okroglega, toda bledega obraza, modrih oči in kostanjevih las. Deklica pa je bila dve leti mlajša od dečka, bledih, otožnih lic, modrih oči in svetloplavih las.

Oblečena sta bila v nekakšne pisane tunike (halje), ki so bile prepašane z usnjenimi pasovi.

»Kako vama je ime?« je vprašal princ in stiskal dečku roko.

»Jaz sem Tonček, moji sestrici pa je ime Francka.«

Bila sta Slovenca. V tistih časih so Turki plenili po slovenskih deželah. Mnogo otrok so odpeljali v sužnost, med njimi tudi Mrakovega Tončka in Francko iz Preske na Gorenjskem. Po čudnem naključju je sultan izbral ravno ta dva, da jih pokloni mavriškemu knezu, čigar ladjo so opleniili morski roparji.

In tako sta mlada dva slovenska otroka prišla v roke poglavarju morskih roparjev. Tonček je bil silno nadarjen deček. En mesec vožnje po morju med španskimi mornarji in že je za silo razumel, celo govoril španščino. Njegova sestra

Francka pa je razumela samo nekaj besed.

Mnogo sta že prejkala, žalovala po svojih roditeljih, ki so jim Turki zažgali dom, a kaj je pomagalo? Morala sta se vdati v žalostno usodo. Tonček je tolažil mlajšo sestro, kolikor je vedel in znal. Prav za prav sta bila še srečna, da sta smela ostati skupaj in jih Turki niso ločili, kakor mnoge druge sotrpine.

In tako je pripeljala usoda tri nedolžna srca skupaj: sina mogočnega mavriškega kneza in dva uboga slovenska otroka.

»Ampak čudni imeni imata,« je povzel besedo princ. »Odkod pa sta doma?«

»Oh, najina domovina je daleč, daleč! Midva sva iz tiste dežele, kjer prebivajo Slovenci.«

»Slo-ven-ci? Tega imena pa še nisem nikoli slišal. Zelo daleč mora to biti, ker tam ne govorijo našega jezika. Ampak vseeno — mi ostane mo prijatelji, kajne?«

S toplim čuvstvom je nadaljeval princ:

»Kadar se vrnem k očetu, vaju vzamem seboj. V naši palači se boš počutila kakor doma. Moj oče me zelo ljubi; jaz sem njegov edini sin. In vse bi dal zame. Lahko si misli, kako bo vesel, kadar se spet povrnem k njemu.«

»Kako se imenuje tisto mesto, kjer vlada tvoj oče?« je vprašal Tonček.

»Toledo se imenuje prestolnica mojega očeta. Ampak v tistem času, ko so me ugrabili morski roparji, nismo bili v Toledu, ampak v Valenciji. To je mesto ob morju, kjer ima moj oče letno palačo in svoje

ladje v luki. Bog ve, če se je med tem časom, kar mene ni, moj oče že vrnil v Toledo?!«

Tonček in Francka sta vsa zadržana poslušala pripovedovanje prijaznega princa; Tonček seveda ni razumel vsega, Francka pa skoro nič; zato je venomer spraševala bratca, ki ji je raztolmačil, kakor je pač mogel.

»Pa je lepo v tistem mestu na Španskem?«

»Krasna je moja domovina, gotovo ni krasnejše na svetu! V Toledo, mojem rojstnem mestu, pa si je večna pomlad. Na velikanskem vrtu mojega očeta rasto najbogatejša pomarančna drevesa, najlepše cvetlice cveto ob belo posutih potih. Od ranega jutra do poznega večera prepevajo ptički po drevesih, v jezeru koncem vrta pa veselo plavajo zlate in srebrne ribice; ah, vse je tako nebeško lepo! Kolikokrat sem se sprehajal po vrtu z opico Diki; a zdaj je ni več; neusmiljeni lopovi so jo ulovili in prodali.«

Solze so zablestele princu v očeh, ko se je spomnil svoje ljubljenske.

»Pa nič zato! Zdaj sem srečen, da sem našel vaju; kako bo lepo, ko se bomo sprehajali po vrtu mojega očeta!«

Princa je posilil kašelj. Svetlo so mu zagorele črne oči v bledem obličju.

»Da bi le ne zbolel, preden pridem domov.«

Prvikrat je začutil princ skelečo bolečino v prsih. Tončku se je zasmilil; pobožal ga je po licih; Francka pa mu je ljubeče gladila roko.

»Pa te bo pustil Esmeraldo, da se vrneš domov? Midva ne bova

smela s teboj. Slišal sem zadnjič poglavarja, ko je pravil oni stari ženski, svoji gospodinji, da naju bo prodal nekemu trgovcu s sužnji.«

Princ se je razvnel.

»Tega ne sme storiti. Jaz ga bom pregovoril. Če mu je toliko za de-

nar, ga pa lahko dobi od mojega očeta. Tudi mene bo moral moj oče bogato odkupiti.«

Odprla so se vrata in stara Sabina je prinesla v dveh lončenih posodah zajutrak.

»To je zate, žlahtni gospodič, sem ti pripravila boljše, kakor onima dvema.«

In je postavila skledo pred princa.

»Tu pa imata vidva; pa da mi vse pojedeta, če ne, bo spet žvižgal korobač!«

Jezno je postavila skledo pred Tončka in Francko, odšla s cincajo-

čimi koraki in zaloputnila vrata za seboj.

»Stara čarovnica, ne boš naju več pretepala, ne! Zlomim ti tvoj korobač! Francka, nič se je ne boji!«

Tonček je mehko pobožal sestrico, ki se je iz strahu pred Sabino tiskala k njemu.

Jed je bila zelo slaba, neke vrste koruzen močnik, pomešan z razno zelenjavo. Princ se ni dotaknil jedi; prepustil je vse svojima prijateljema. Pa tudi Tonček in Francka nista jedla s posebno slastjo nezabeljenega močnika.

Vsi trije so bili prepolni čuvstev, ki se ob tako nepričakovanem srečanju porajajo v človeških dušah.

Princ je potegnil iz žepa pomaranče in smokve, ki jih je bil dobil na Esmeraldovi jadrnici za večerjo, in jih dal Tončku in Francki.

Še dolgo so se naši trije mladi ujetniki pogovarjali med seboj. Ču-

dno se jim je zdelo, da poglavarja Esmeralda toliko časa ni na spre-gled; toda kmalu so pozabili na to in so se vdajali svojim sanjarijam.

Emeraldo je medtem stopal po kamenitih stezah proti pristaniškemu mestu Punta Grosa, kjer je upal dobiti znanega trgovca s sužnji in ponuditi svoja dva mlada ujetnika.

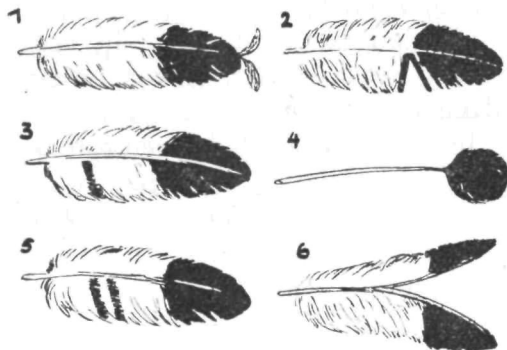
Sabini je zaupal, da se potem skrivoma ukrca na kako trgovsko ladjo, ki bo odplula proti Valenciji, kjer bo od mavriškega kneza zvičajno izvalil bogato odkupnino za princa. V krčmi pri »Morski ribi« da mu bo že zvita Lerida poiskala med njenimi gosti zaupnega pomagača. Princa pa da ne misli izročiti knezu nazaj, ampak ga hoče vzgojiti za neustrašenega morskega roparja.

A starka Sabina ni slutila takrat, da Esmeralda ne bo videla nikoli več.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj pomenijo indijanska peresa?

Peresa, ki so jih nekoč nosili Indijanci v laseh, ko so še kot pogumni vojščaki in spretni lovci branili svoje zemlje pred belimi ljudmi, jim niso služila le za okrasje, temveč so pomenila tudi odlikovanja, ki so jih podložniki dobivali od svojih poglavarjev.

Po vrsti in obliki peresa se je moglo spoznati, ali je nosilec tega odlikovanja usmrtil neprijatelja sam ali v družbi s svojimi tovariši, ali je bil v borbi težko ranjen, ali je prinesel svojim važne vesti o sovražniku itd.

Peresa na naši sliki pomenijo sledeče:

Št. 1. Indijanec je v dvoboju premagal sovražnika.

Št. 2. Vojščak je premagal neprijatelja in ga skalpiral (mu potegnil kožo z glave).

Št. 3. Borec je skupno s tovarišem premagal sovražnika.

Št. 4. Vojščak je prinesel važna poročila o neprijatelju.

Št. 5. Indijanec je skupno z dvema prijateljima premagal sovražnika.

Št. 6. Vojščak je bil v borbi s sovražnikom ranjen.